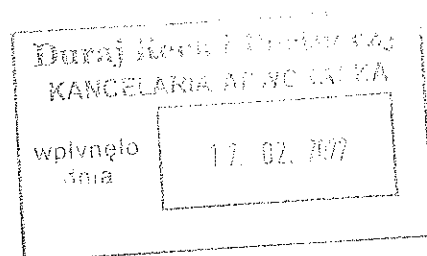

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2022 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia WSA Joanna Cylc-Malec
Sędziowie	Sędzia WSA Jerzy Parchomiuk (sprawozdawca) Asesor sądowy Marcin Małek,
Protokolant	Referent Natalia Kondraciuk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 stycznia 2022 r.
sprawy ze skargi Stowarzyszenia Obrony Zwierząt z siedzibą w Jędrzejowie
na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lublinie
z dnia 11 grudnia 2017 r. nr SKO.41/4908/SD/2017
w przedmiocie umorzenia postępowania odwoławczego w sprawie odmowy cofnięcia
zezwolenia na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt

uchyla zaskarżoną decyzję.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem stwierdzam

Starszy inspektor sądowy

Joanna Słozka

UZASADNIENIE

Zaskarżoną do sądu decyzją z 11 grudnia 2017 r., Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Lublinie po rozpatrzeniu odwołania Stowarzyszenia Obrona Zwierząt z siedzibą w Jędrzejowie (dalej jako: Stowarzyszenie) od decyzji Wójta Gminy Lubartów z 23 października 2017 r., w przedmiocie odmowy cofnięcia zezwolenia udzielonego decyzją z 8 czerwca 2016 r., na prowadzenie przez Małgorzatę Szumiło schroniska dla bezdomnych zwierząt umorzyło postępowanie odwoławcze.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji Kolegium wskazało, że postępowanie wprawdzie zostało zainicjowane wnioskiem Stowarzyszenia, jednak zostało wszczęte z urzędu przez organ I instancji, zawiadomieniem z dnia 17 marca 2018 r. na podstawie art. 31 § 2 i art. 61 § 1 k.p.a. Organ I instancji nie wydał przy tym postanowienia dopuszczającego do udziału w postępowaniu Stowarzyszenia, jako podmiotu występującego na prawach strony. W ocenie Kolegium w rozpoznawanej sprawie podmiot ten statusu takiego nie mógłby uzyskać. Stowarzyszenie nie zakwestionowało prawidłowości wykonywania obowiązków w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt przez schronisko prowadzone przez Małgorzatę Szumiło. Wątpliwości dotyczyły natomiast wyłącznie sposobu prowadzenia schroniska poprzez przyjmowanie do niego zwierząt spoza terenu Gminy Lubartów. Zdaniem Kolegium zagadnienia te nie mieszczą się w celach statutowych skarżącego Stowarzyszenia. Zdaniem Kolegium, działalność Stowarzyszenia, której zamiarem jest likwidacja dobrze działającego schroniska dla zwierząt, nie wypełnia również przesłanki interesu społecznego, o wskazanej w art. 31 § 1 k.p.a. Uznając, że Stowarzyszenie nie ma w postępowaniu statusu strony, uprawniającego do wniesienia odwołania, Kolegium umorzyło postępowanie odwoławcze.

W skardze do sądu administracyjnego Stowarzyszenie zarzuciło naruszenie:

1) art. 138 § 1 pkt 3 k.p.a., poprzez umorzenie postępowania odwoławczego, pomimo istnienia podstaw do merytorycznego rozpoznania odwołania skarżącego, tj. występowania po stronie organizacji społecznej wnoszącej odwołanie waloru uczestnika postępowania na prawach strony;

2) art. 8 k.p.a., poprzez umorzenie postępowania odwoławczego i pozostawienie bez merytorycznego rozpoznania odwołania skarżącego, co w istocie skutkuje obejściem przepisu art. 31 k.p.a., gdyż pozbawia czynnik społeczny kontroli instancyjnej wyniku postępowania wszczętego z jego inicjatywy.

Sygn. akt II SA/Lu 894/21

Mając na uwadze tak sformułowane zarzuty Stowarzyszenie wniosło o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy Kolegium do ponownego rozpatrzenia.

W odpowiedzi na skargę Kolegium wniosło o jej oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z 20 czerwca 2018 r. (II SA/Lu 218/18) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie oddalił skargę.

W wyniku skargi kasacyjnej Stowarzyszenia, wyrokiem z 24 listopada 2021 r. (III OSK 649/21), Naczelny Sąd Administracyjny uchylił ww. wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Lublinie. W uzasadnieniu Naczelny Sąd Administracyjny nie podzielił stanowiska Sądu pierwszej instancji w zakresie braku legitymacji procesowej Stowarzyszenia, stwierdzając, że uznanie żądania organizacji społecznej za uzasadnione i wszczęcie w związku z tym żądaniem postępowania z urzędu oznacza uzyskanie przez organizację społeczną legitymacji na podstawie art. 31 § 2 i § 3 K.p.a. do uczestniczenia w tym postępowaniu na prawach strony bez konieczności wydawania odrębnego postanowienia.

Sprawa została rozpoznana na rozprawie przeprowadzonej zgodnie z art. 15zsz⁴ ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842, ze zm.).

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie zważył co następuje:

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 190 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2325, ze zm.; dalej jako: p.p.s.a.), sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Naczelny Sąd Administracyjny.

Po ponownym rozpatrzeniu skargi wniesionej przez Stowarzyszenie, z uwzględnieniem wiążącej w sprawie wykładni zawartej w wyroku NSA z 24 listopada 2021 r., Wojewódzki Sąd Administracyjny doszedł do przekonania, że skarga zasługuje na uwzględnienie, gdyż zaskarżona decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lublinie z 11 grudnia 2017 r. została wydana z naruszeniem prawa skutkującym koniecznością jej uchylenia.

Kluczowe w rozpoznawanej sprawie są wywody Naczelnego Sądu Administracyjnego, w których podzielono wyrażony w orzecznictwie pogląd, że uznanie

Sygn. akt II SA/Lu 894/21

żądania organizacji społecznej za uzasadnione i wszczęcie w związku z tym żądaniem postępowania z urzędu oznacza uzyskanie przez organizację społeczną legitymacji na podstawie art. 31 § 2 i § 3 K.p.a. do uczestniczenia w tym postępowaniu na prawach strony bez konieczności wydawania odrębnego postanowienia. Dodatkowo, jak wskazał NSA, „organ zawiadomił Stowarzyszenie o wszczęciu na jego żądanie postępowania w sprawie, a w toku całego postępowania administracyjnego traktował skarżące kasacyjnie Stowarzyszenie jako stronę postępowania, doręczając mu zarówno zawiadomienie o wszczęciu postępowania, inne pisma procesowe jak również decyzje administracyjne. Co więcej, także organ odwoławczy rozpoznał odwołanie Stowarzyszenia i decyzją z 30 czerwca 2017 r. rozstrzygnął kasatoryjnie nie doszukując się braku po stronie tego Stowarzyszenia przymiotu strony. Dopiero ponownie rozpoznając odwołanie Stowarzyszenia od kolejnej merytorycznej decyzji organu pierwszej instancji, SKO w Lublinie w decyzji z dnia 11 grudnia 2017 r. uznało brak legitymacji procesowej do udziału w tym postępowaniu Stowarzyszenia jako strony lub podmiotu na prawach strony. Samo Stowarzyszenie we wniosku z 27 lutego 2017 r. domagało się wszczęcia postępowania w tej sprawie i formalnie nie domagało się wydania postanowienia o dopuszczeniu go do udziału w tym postępowaniu. Nie budzi jednak wątpliwości, że Stowarzyszenie miało zamiar aktywnego uczestniczenia w postępowaniu, co wynika nie tylko z inicjowania jego wszczęcia, ale także np. wnoszenia odwołań i skargi do Sądu pierwszej instancji. Dokonując formalnej wykładni art. 31 § 1 i § 2 K.p.a. należałoby stwierdzić, że to organy administracyjne w tej sprawie powinny rozstrzygnąć w drodze postanowienia o dopuszczeniu tego Stowarzyszenia do udziału w postępowaniu, po ewentualnym wezwaniu do jednoznacznego sprecyzowania, czy z takim żądaniem ono występuje. Wskazane jednak uchybienie formalne dotyczące braku wydania postanowienia w przedmiocie dopuszczenia strony skarżącej kasacyjnie do udziału w postępowaniu na prawach strony, przy rzeczywistym traktowaniu tego Stowarzyszenia jako podmiotu na prawach strony nie może prowadzić do wniosku, że Stowarzyszenie to nie brało udziału w postępowaniu administracyjnym w rozumieniu art. 50 § 1 P.p.s.a., a tym samym, że nie zaistniała przesłanka legitymacji procesowej organizacji społecznej w postępowaniu sądownoadministracyjnym”.

Uwzględnienie powyższego wywodu, stanowiącego wyraz wiążącej w sprawie wykładni prawa, prowadzi do konkluzji, że Kolegium błędnie uznało, iż skarżące Stowarzyszenie nie jest legitymowane do wniesienia odwołania od decyzji Wójta Gminy Lubartów z 23 października 2017 r., w przedmiocie odmowy cofnięcia zezwolenia na

Sygn. akt II SA/Lu 894/21

prorowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt. Wbrew argumentom Kolegium Stowarzyszenie miało status podmiotu na prawach strony w postępowaniu przed organem I instancji, co uprawniało go do wniesienia odwołania. W ślad za argumentacją NSA, należy jeszcze raz stwierdzić, że uchybienie formalne organu I instancji, który nie wydał postanowienia w przedmiocie dopuszczenia Stowarzyszenia do udziału w postępowaniu na prawach strony, przy rzeczywistym traktowaniu tego Stowarzyszenia jako takiego podmiotu, nie może skutkować pozbawieniem Stowarzyszenia prawa do wniesienia odwołania od decyzji Wójta z 23 października 2017 r.

W konsekwencji należy stwierdzić, że zaskarżona decyzja Kolegium została wydana z naruszeniem przepisów postępowania (art. 31 § 1 pkt 2, § 2 i § 3 oraz art. 138 § 1 pkt 3 k.p.a.) w stopniu mającym istotny wpływ na wynik sprawy, co uzasadnia jej uchylenie na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. c) p.p.s.a.

Konsekwencją uchylenia zaskarżonej decyzji będzie obowiązek Kolegium merytorycznego rozpatrzenia odwołania wniesionego przez Stowarzyszenie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. c) p.p.s.a. sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Pomimo uwzględnienia skargi Sąd nie zasądził na rzecz skarżącego Stowarzyszenia kosztów postępowania (w zakresie obejmującym postępowanie przed sądem I instancji), gdyż Stowarzyszenie nie składało wniosku w tym przedmiocie, Sąd zaś nie może w tym zakresie orzekać z urzędu. Ponadto Stowarzyszenie było objęte ustawowym zwolnieniem z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, jako organizacja pożytku publicznego (art. 239 § 2 p.p.s.a.), na co samo wskazywało w skardze. Wypada przy tym odnotować, że w zakresie kosztów postępowania kasacyjnego, rozstrzygnięcie orzekał już Naczelny Sąd Administracyjny w ww. wyroku z 24 listopada 2021 r.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem stwierdzam:

Starszy inspektor sądowy

Jolanta Sikora